

НАРЕДБА № 11 ОТ 6 АПРИЛ 2009 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЯРКА 214 "АГРОЕКОЛОГИЧНИ ПЛАЩАНИЯ" ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

В сила от 01.01.2009 г.

Издадена от Министерството на земеделието и храните

Обн. ДВ. бр.29 от 17 Април 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 9 Март 2010г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за подпомагане на земеделски стопани, които извършват земеделски дейности, насочени към подобряване на опазването на околната среда по мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г., финансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), наричани по-нататък в наредбата "агроекологични дейности".

(2) Прилагането на агроекологични дейности в земеделските стопанства се подпомага за постигане на следните цели:

1. увеличаване на разбирането и знанията на земеделските стопани за въздействието, положително и отрицателно, на селскостопанските практики върху околната среда, особено по отношение на управлението на почвите и водите и опазване на биологичното разнообразие;

2. поощряване на използването на екологичното планиране в практиките за управление на земеделските стопанства чрез въвеждането на многогодишен план за управление на хранителните вещества и план за сеитбообращение;

3. подкрепа за развитието на биологичното земеделие като екологосъобразен метод за селскостопанско производство, който е икономически изгоден;

4. съхраняване на генетичното разнообразие чрез подкрепа за опазването на застрашени от изчезване местни породи, важни за селското стопанство, и традиционни сортове от земеделски култури, особено когато те предоставят допълнителни екологични ползи за обществото;

5. запазване на биологичното разнообразие чрез насърчаване на опазването на обработваеми земи с висока природна стойност, които са застрашени в случай на промяна на начина на земеползване, интензификация на производството и/или изоставяне на земеделските земи, включително и чрез подкрепа за традиционните животновъдни практики в определени територии;

6. поддържане и възстановяване на традиционния селскостопански ландшафт и характеристики на ландшафта, които имат културна, природна или екологична стойност, особено по отношение на биологичното разнообразие;

7. запазване на почвените и водните ресурси, включително в районите, в които почвите са засегнати от силна ерозия или са застрашени от загуба на хранителни вещества или от други форми на замърсяване от селскостопански източници;

8. подпомагане на земеделските стопани, които доброволно поемат задължение да управляват земеделски земи в местата по Natura 2000 в съответствие с целите и изискванията на Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна (обн., специално издание на ОВ, 2007 г., глава 15 - Околна среда, потребители и здравеопазване, том 02) и Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици, преди въвеждането на законови

задължения по управлението на тези земи (обн., специално издание на ОВ, 2007 г., глава 15 - Околна среда, потребители и здравеопазване, том 01).

Глава втора. ПОДПОМАГАНИ АГРОЕКОЛОГИЧНИ ДЕЙНОСТИ

Чл. 2. (1) Подпомага се прилагането на една или комбинация от агроекологични дейности, включени в следните подмерки:

1. биологично земеделие с направления:

а) биологично растениевъдство;

б) биологично пчеларство;

2. управление на земеделски земи с висока природна стойност с направления:

а) възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност;

б) възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност;

в) поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологични важни места;

3. поддържане на характеристики на ландшафта с направление традиционно отглеждане на овощни култури;

4. опазване на почвите и водите с направления:

а) въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите;

б) контрол на почвената ерозия;

5. традиционно животновъдство с направления:

а) опазване на застрашени от изчезване местни породи;

б) традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм).

(2) Агроекологичните дейности по подмерки и направления са определени в изискванията за управление в глава шеста.

Чл. 3. (1) Прилагането на дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 1, 3, 4 и т. 5, буква "а" се подпомага на територията на цялата страна, при спазване на изискванията по тази наредба.

(2) Прилагането на дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 5, буква "б" има пилотен характер и се подпомага на територията на националните паркове "Пирин" и "Централен Балкан".

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Прилагането на дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 2 се подпомага във физическите блокове, които попадат в обхвата на слой от земи с висока природна стойност, определени в системата за идентификация на земеделските парцели, към момента на подаване на заявление за подпомагане.

Чл. 5. (1) Министерството на земеделието и храните предоставя на ДФЗ - РА в срок до 28 февруари всяка година географски цифрови данни за всички защитени територии по категории съгласно Закона за защитените територии (ЗЗТ).

(2) Когато част от земеделския парцел попада в защитена територия, земеделският стопанин спазва гъстотата на животинските единици, предвидена в плановете за управление на защитената територия и върху останалата част от парцела, намираща се в площите с висока природна стойност, извън защитената територия.

(3) Териториите на резерватите, определени по реда на ЗЗТ, които фигурират в географските цифрови данни по ал. 1, не се одобряват за участие и подпомагане по мярка

"Агроекологични плащания".

(4) Когато земеделски стопанин не представи разрешително за паша за парцел, който отчасти попада в защитена територия, целият парцел не се одобрява за участие и не получава агроекологични плащания.

Чл. 6. Министерството на земеделието и храните предоставя на ДФЗ - РА в срок до 15 април всяка година географски цифрови данни за земеделските парцели с одобрените за подпомагане дейности по Наредба № 113 от 2006 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за развитие на селскостопански дейности, целящи опазването на околната среда по Специалната предприсъединителна програма на Европейския съюз за развитие на земеделието и селските райони в Република България (САПАРД) (ДВ, бр. 88 от 2006 г.).

Чл. 7. (1) Агроекологичните дейности или направления се изпълняват за период от пет последователни години.

(2) Срокът по ал. 1 започва да тече от началото на годината на подаване на "Заявление за подпомагане", което през първата година на кандидатстване е и "Заявление за плащане". През всяка следваща година до изтичане на срока по ал. 1 кандидатите за подпомагане подават "Заявление за плащане".

Чл. 8. (1) Кодовете на агроекологичните дейности и техните комбинации са посочени в приложение № 1.

(2) Кандидатите за подпомагане отбелязват в заявленията по чл. 7, ал. 2 кода на съответната дейност срещу всеки парцел, животно или пчелно семейство.

(3) Не се допуска комбинирането на два или повече агроекологични кода, свързани с плащане на площ, върху един и същ земеделски парцел.

(4) Подпомаганите лица могат да променят всяка година агроекологичните кодове в съответното направление по чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 2, букви "а" и "б" за периода от пет последователни години.

(5) Промените в дейностите се отбелязват в заявленията по чл. 7, ал. 2 чрез съответния код от приложение № 1.

Глава трета. **ФИНАНСОВИ УСЛОВИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ**

Чл. 9. Финансовата помощ за извършване на агроекологични дейности, включени в подмерките и направленията по чл. 2, ал. 1, се предоставя под формата на ежегодни агроекологични плащания, като 82 % от средствата се осигуряват от Европейския съюз, а 18 % - от бюджета на Република България.

Чл. 10. Агроекологичните плащания се предоставят в рамките на предвидените финансови средства по мярка "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

Чл. 11. Финансовата помощ се предоставя за период от пет последователни години съгласно отбелязания в заявлението агроекологичен код, посочен в приложение № 1.

Чл. 12. (1) Един кандидат може да бъде подпомаган едновременно за извършването на повече от една агроекологична дейност за периода на прилагане на мярка "Агроекологични

плащания".

(2) При комбиниране на дейности максималният размер на финансовата помощ се определя в границите на допустимите размери, посочени в приложението на Регламент 1698/2005 за подкрепа на развитието на селските райони чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (обн., специално издание на ОВ, 2007 г., глава 03 - Земеделие, том 66), както следва:

1. за едногодишни култури - 600 евро/ха;
2. за многогодишни култури - 900 евро/ха;
3. за друг начин на земеползване - 450 евро/ха;
4. за застрашени от изчезване местни породи - 200 евро/ЖЕ.

(3) При комбиниране на дейности върху един парцел размерът на финансовата помощ е сума от размера на агроекологичните плащания за отделните дейности.

Чл. 13. (1) Годишният размер на агроекологичните плащания за биологично земеделие е, както следва:

1. за полски култури, включително фуражни, в период на преход - 181 евро/ха;
2. за полски култури, включително фуражни, преминали периода на преход - 155 евро/ха;
3. за постоянно затревени площи (ливади и пасища), преминали периода на преход, и ливади и пасища в период на преход - 82 евро/ха;
4. за трайни насаждения, лозя и маслодайна роза, преминали периода на преход - 418 евро/ха;
5. за трайни насаждения, лозя и маслодайна роза в период на преход - 505 евро/ха;
6. за ароматни и медицински растения, преминали периода на преход - 267 евро/ха;
7. за ароматни и медицински растения в период на преход - 340 евро/ха;
8. за зеленчукови култури, включително култивирани гъби и картофи, преминали периода на преход - 357 евро/ха;
9. за зеленчукови култури, включително култивирани гъби и картофи, в период на преход - 483 евро/ха;
10. за отглеждане на пчелни семейства - за пчелно семейство в период на преход или преминало периода на преход - 11,5 евро.

(2) Не се предоставя агроекологично плащане за подмярка "Биологично земеделие" за периода, през който парцели от блока на земеделското стопанство са оставени в угар.

(3) Агроекологичните плащания за периодите на преход по ал. 1, т. 1, 3, 5, 7, 9 и 10 се предоставят на подпомаганите лица за срок, който не надвишава периодите на преход към биологично производство съгласно чл. 36, чл. 37, пар. 2 и чл. 38, пар. 3 на Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008 за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти по отношение на биологичното производство, етикетирането и контрола (ОВ, L 250 от 18.09.2008 г.).

(4) Годишният размер на агроекологичните плащания за управление на земеделски земи с висока природна стойност е, както следва:

1. за възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност (ВПС) - 97 евро/ха;
2. за възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност (ВПС) - 155 евро/ха;
3. за поддържане на местообитания на защитени видове в земеделски земи, разположени в орнитологични важни места:

а) за оставяне на малки по размер, неразорани и незасети площи, с размери от 16 до 25 кв.м, в посевите с есенни култури (есенници), като на всеки 0,5 ха има по 2 участъка (4 участъка

на хектар) с определените размери - 20 евро/ха;

б) за запазване на стърнища през зимата в полета на пролетни култури (пролетници) - 61 евро/ха;

в) за оставяне за петгодишен период на ротационен принцип от 10 до 20 % некултивирани и неразорани площи от общата площ на блока на земеделското стопанство, но не по-малко от 1 ха, за период от две години в земеделски земи с интензивно монокултурно отглеждане, с по 1 м изорана свободна от растителност ивица по границите; ивиците по границите се разорават 2 - 3 пъти годишно, но не в периода от март до юли - 102 евро/ха;

г) за прибиране на реколтата след 31 юли в площи с гнезда на ливадния блатар (*Circus pygargus*), посочени в приложение № 2 - 31 евро/ха;

д) за неизползване на пестициди, родентициди от второ поколение и минерални торове освен за локализирано третиране срещу инвазивни плевели; през март е допустима селективна употреба на хербициди от групата на Флуазифоп-П-бутил за борба срещу инвазивни плевели - 58 евро/ха.

(5) Годишният размер на агроекологичните плащания за поддържане на характеристики на ландшафта - традиционно отглеждане на овощни култури, е 131 евро/ха.

(6) Годишният размер на агроекологичните плащания за опазване на почвите и водите е, както следва:

1. за въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите - 76 евро/ха;

2. за контрол на почвената ерозия:

а) поясно редуване на културите - 32 евро/ха;

б) създаване на буферни ивици - 27 евро/ха;

в) изграждане на оттокоотвеждащи бразди - 26 евро/ха;

г) противоерозионни мероприятия в междуредия на лозя и насаждения - 103 евро/ха;

д) превръщане на обработваеми земи в пасища - 192 евро/ха;

е) извършване на подобрителни мероприятия в пасищата - 51 евро/ха;

ж) въвеждане на почвозащитни предкултури - 74 евро/ха.

(7) Годишният размер на агроекологичните плащания за традиционно животновъдство е, както следва:

1. опазване на застрашени от изчезване местни породи:

а) за едър рогат добитък и биволи - 200 евро/животинска единица (ЖЕ);

б) за овце и кози - 165 евро/ЖЕ;

в) за свине - 122 евро/ЖЕ;

г) за коне - 200 евро/ЖЕ;

2. традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) - 100 евро/ха, а при използване на най-малко две работни кучета от каракачанска порода - 110 евро/ха.

Чл. 14. (1) Когато финансовите средства не са достатъчни за подпомагане по чл. 2, ал. 1, т. 4, с предимство се изплаща помощта на земеделски стопани, чиито земеделски парцели са одобрени за участие и изцяло или частично попадат в нитратно уязвими зони (НУЗ), посочени в приложение № 3 или в общините съгласно приложение № 4, по ред, основаващ се на датата на получената входяща регистрация на "Заявлението за подпомагане".

(2) Когато финансовите средства не са достатъчни за подпомагане на земеделски парцели по чл. 2, ал. 1, т. 4, които попадат изцяло или частично в приложения № 3 и 4, земеделските стопани се подпомагат по ред, основаващ се на датата на получената входяща регистрация на "Заявлението за подпомагане", с което са били заявени и одобрени парцелите.

Чл. 15. (1) Подпомагат се парцели, животни и пчелни семейства, които са одобрени за участие и за които земеделските стопани са поели задължение да изпълняват агроекологични

задължения за период от пет последователни години.

(2) Дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "б" и т. 5, буква "а" се основават на брой пчелни семейства съгласно чл. 39, ал. 1 или на брой животински единици.

(3) Агроекологичните плащания за дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 5, буква "б" се предоставят при спазване на изискването за гъстота на животните на хектар съгласно чл. 55, ал. 1.

Чл. 16. Когато при проверка на място се установи, че за съответните парцели, животни или пчелни семейства не са спазени базовите изисквания по чл. 2б, ал. 1 и 2 или изискванията по управление, агроекологичните плащания се отказват или намаляват съгласно методика, утвърдена от министъра на земеделието и храните.

Чл. 17. (1) Финансова помощ по мярка "Агроекологични плащания" не се предоставя, когато:

1. кандидатът за подпомагане стопанисва земеделски парцели с размери, по-малки от определените в чл. 27;

2. при проверки за одобрение за участие са установени по-малко от изискваните брой пчелни семейства, животни или животински единици;

3. кандидатът за подпомагане възпрепятства извършването на проверка на място;

4. за една и съща площ са подадени две или повече заявления за подпомагане и застъпването на площите не е отстранено;

5. броят на пчелните семейства, записани в регистъра на Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС), е по-голям от заявления и за разликата не е представен договор с контролиращо лице или в договора не е посочен броят на пчелните семейства;

6. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) кандидатът за подпомагане стопанисва парцели и животни, за които получава безвъзмездна финансова помощ за извършване на същите дейности със същите парцели и животни по реда на Наредба № 113 от 2006 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за развитие на селскостопански дейности, целящи опазването на околната среда по Специалната предприєдинителна програма на Европейския съюз за развитие на земеделието и селските райони в Република България (САПАРД), по програми и мерки, финансирани от Структурните фондове на ЕС (Европейски фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд), както и по Кохезионния фонд и Европейския фонд за гарантиране на земеделието.

(2) Не се отпуска финансова помощ за годината на подаване на заявление по чл. 7, ал. 2, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) не е представен в предвидените срокове някой от документите по чл. 39, ал. 5, чл. 51, чл. 53, ал. 2, чл. 57 и 58;

2. декларираният брой животни със съответния агроекологичен код е по-голям от разрешените в разрешителното за паша;

3. кандидатът отбележи грешен агроекологичен код срещу извършваните дейности в заявлението по чл. 7, ал. 2.

4. (отм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.)

Чл. 18. (1) Подпомаганите лица възстановяват получената финансова помощ, когато:

1. стопанствата им са прехвърлени на друго лице, регистрирано в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), което не е продължило прилагането на подпомаганите агроекологични дейности;

2. преустановят прилагането на агроекологичните дейности преди изтичане на срока по чл. 7, ал. 1;

3. не са изпълнили изискванията по чл. 20, ал. 1, чл. 37, ал. 1, т. 3, чл. 47, ал. 1, т. 1 и чл. 48, ал. 5;

4. не са подали "Заявление за плащане" през две последователни години от изпълнението на поетото задължение;

5. (нова - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) не са осигурили ползване на площите, за които кандидатстват за подпомагане съгласно изискванията на чл. 24, ал. 1.

(2) Финансовата помощ не се възстановява в случаите на форсмажорни или изключителни обстоятелства;

Глава четвърта. **ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ**

Чл. 19. (1) За подпомагане могат да кандидатстват физически лица, еднолични търговци и юридически лица, които са земеделски стопани по смисъла на § 1, т. 23 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП).

(2) За прилагане на дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "б", т. 2, букви "а" и "б" и т. 5 кандидатите за подпомагане се вписват в системата за идентификация и регистрация на животните по чл. 30, ал. 2, т. 3 ЗПЗП.

(3) Земеделските парцели, върху които се прилагат агроекологични дейности, подпомагани по тази наредба, се идентифицират в ИСАК.

Чл. 20. (1) Подпомаганите лица преминават агроекологично обучение или информационни дейности по агроекология през първите две години за периода на изпълнение на агроекологичните дейности или доказват наличие на опит в извършването на дейностите, които са избрали да прилагат.

(2) Изпълнението на разпоредбите по ал. 1 се установява с диплома, удостоверяваща преминат изпит по агроекология, или удостоверение за преминат курс, обучение или информационна дейност по агроекология, издадени от обучаваща институция.

(3) При подпомагане на юридически лица или еднолични търговци на условията по ал. 1 и 2 отговаря лицето, изрично упълномощено да управлява агроекологичната дейност.

(4) За опит по ал. 1 се признава:

1. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) уведомително писмо за извършени плащания по мярка 1.3 "Развитие на селскостопански дейности, целящи опазването на околната среда" по програма САПАРД;

2. за подмярка "Биологично земеделие" - сертификат или писмено доказателство за съответствие на произведените растителни или пчелни продукти с правилата на биологичното производство, издаден от контролиращо лице, получило разрешение съгласно чл. 18, ал. 1 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз, наричано по-нататък "контролиращо лице".

Чл. 21. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Земеделските стопани се задължават да осигурят до датата на подаване на "Заявление за подпомагане" или "Заявление за плащане" и да представят при поискване от служителите наДФЗ - РА документи, доказващи правното основание за ползването от тях площи, за които са подали заявление по чл. 7, ал. 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Земеделските стопани се задължават да съхраняват документите, доказващи правното основание за ползването от тях площи, с които са кандидатствали за подпомагане, най-малко 5 години от годината на подаване на "Заявление за подпомагане".

(3) (Отм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.)

Чл. 22. (Отм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.)

Чл. 23. При установяване на площи, заявени от двама или повече кандидати, документи за правното основание за ползването на земята се представят в ДФЗ - РА.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) (1) Агроекологичните дейности или направления по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "а", т. 2, 3, 4 и т. 5, буква "б" се извършват върху едни и същи площи в петгодишен период от поемане на агроекологичното задължение.

(2) Одобрената площ за извършване на агроекологични дейности или направления по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "а", т. 2, 3, 4 и т. 5, буква "б" може да бъде намалена веднъж за целия петгодишен период до минус 10 %, като поне 90 % от площта се припокрива с одобрената със "Заявлението за подпомагане".

(3) При намаляване на одобрената площ за извършване на агроекологични дейности или направления по ал. 2 подпомаганите лица не поемат ново агроекологично задължение за петгодишен период и получават финансова помощ за останалия период, съответстваща на намалената площ.

(4) При увеличаване на одобрената площ над размера по ал. 1 подпомаганите лица поемат ново агроекологично задължение за петгодишен период за всички одобрени със "Заявлението за подпомагане" площи.

(5) Когато подпомаганите лица са поели ново агроекологично задължение по предходната алинея, петгодишният период по ал. 1 започва да тече от началото на годината на одобряване на новите площи.

(6) Когато подпомаганите лица не изпълнят агроекологичните задължения от заявленията по чл. 7, ал. 2, възстановяват всички получени до момента агроекологични плащания със законните лихви.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) (1) Земеделските стопани могат да увеличават броя на пчелните семейства, подпомагани по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "б", и броя на животните по чл. 2, ал. 1, т. 5, буква "а", без да поемат ново петгодишно агроекологично задължение.

(2) В случаите по ал. 1 подпомаганите лица се задължават да не намаляват броя на пчелните семейства и животните освен в случаите по чл. 39, ал. 3 и чл. 52, ал. 1.

Чл. 26. (1) Земеделските стопани, подпомагани по реда на тази наредба, поддържат парцелите на територията на цялото земеделско стопанство, като спазват:

1. условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, одобрени съгласно чл. 42 от Закона за подпомагане на земеделските производители;

2. минималните изисквания за торене и използване на продукти за растителна защита съгласно приложение № 5, и

3. правилата за добра земеделска практика, утвърдени съгласно чл. 6, т. 1 от Наредба № 2 от 2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (ДВ, бр. 27 от 2008 г.).

(2) За площите, върху които се прилагат агроекологични дейности, освен изискванията по ал. 1 се спазват и следните изисквания за опазване на околната среда:

1. направление "Биологично растениевъдство" - чл. 6, ал. 1 и 2 от Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ) и чл. 14, ал. 1 от Закона за защита на растенията;

2. направление "Биологично пчеларство" - чл. 15, т. 2 и 3 и чл. 16 от Закона за

пчеларството;

3. за направление "Възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност" - чл. 46 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 64, т. 3 от Закона за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД);

4. за направления "Възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност" - чл. 64, т. 3 ЗЛОД;

5. за направление "Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологични важни места" - чл. 64, т. 1, 2, 4, 5, 6, 7 и 8 ЗЛОД;

6. за направление "Контрол на почвената ерозия" - чл. 6, ал. 1, т. 4 ЗОЗЗ;

7. за направление "Опазване на застрашени местни породи" - чл. 51, ал. 1 и 2 и чл. 132, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;

8. за направление "Традиционни практики за сезонна паша на животните" (пасторализъм) - чл. 21 от Закона за защитените територии, чл. 51, ал. 1 и 2 и чл. 132, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

(3) Земеделските стопани се подпомагат с агроекологични плащания само за извършването на дейности съгласно установените с наредбата изисквания за управление на агроекологичните дейности, които надхвърлят базовите изисквания по ал. 1 и 2.

(4) Подпомаганите земеделски стопани спазват и промените, настъпили във:

1. изискванията за кръстосано спазване и минималните изисквания за торене и използване на продукти за растителна защита съгласно чл. 46 от Регламент (ЕО) № 1974/2006 на Комисията за определянето на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (обн., специално издание на ОВ, 2007 г., глава 03 - Земеделие, том 80);

2. общите изисквания към кандидатите за подпомагане;

3. изискванията по управление за избраната агроекологична дейност.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) В случай, че подпомаганите земеделски стопани не приемат измененията на изискванията по ал. 4, т. 1, уведомяват ДФЗ - РА за несъгласието си да изпълняват новите условия в срок от 20 работни дни от датата на обнародване в "Държавен вестник" на промените в националното законодателство, без да възстановяват получените до момента агроекологични плащания, и са недопустими за подпомагане в годината на подаване на заявление по чл. 7, ал. 2.

(6) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Подпомаганите земеделски стопани могат да прекратят по всяко време петгодишното си агроекологично задължение, като са длъжни да уведомят писмено ДФЗ - РА и да възстановят всички получени до момента агроекологични плащания със законните лихви.

(7) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) При подаване на ново заявление за подпомагане след прекратяване на предишно агроекологично задължение по реда на ал. 6 земеделският стопанин е длъжен да изпълни финансовите си задължения по предходното заявление по чл. 7, ал. 2 съгласно изискванията на методиката по чл. 16.

(8) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Когато подпомаганите лица не уведомят ДФЗ - РА в срока по ал. 5 за несъгласието си да изпълняват новите условия, те продължават да изпълняват поетия ангажимент съгласно новите условия.

Глава пета.

УСЛОВИЯ ЗА ОДОБРЯВАНЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ПАРЦЕЛИ, ЖИВОТНИ И ПЧЕЛНИ СЕМЕЙСТВА

Чл. 27. (1) Минималният размер на ползваната площ за подпомагане по реда на тази наредба е 0,5 ха при минимален размер на земеделския парцел 0,1 ха.

(2) Допустими са следните изключения относно размера на ползваната площ по ал. 1:

1. за дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "а" - за култивирани гъби, оранжерийни площи, посевен и посадъчен материал - 0,1 ха;

2. (доп. - ДВ, бр. 70 от 2008 г.) за дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 3 и чл. 44, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5 - 0,3 ха;

3. за дейността по чл. 44, ал. 1, т. 3 - 5 ха;

4. за дейността по чл. 2, ал. 1, т. 5, буква "б" - 5 ха.

Чл. 28. (1) (Предишен текст на чл. 28, доп. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) За подпомагане по направление по чл. 2, ал. 1, т. 5, буква "а" се одобряват животни, които са получили зоотехнически сертификат или сертификат за произход, а за еднокопитните - идентификационен документ (паспорт), издадени от Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството (ИАСРЖ) или развъдна асоциация, която до 28 февруари на текущата година е получила разрешение за извършване на дейност по селекция и репродукция от министъра на земеделието и храните по реда на Закона за животновъдството.

(2) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) В случаите на чл. 25 документите по предходната алинея се представят само за увеличения брой животни по чл. 2, ал. 1, т. 5, буква "а".

Чл. 29. За подпомагане по направленията по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "б" и т. 5, буква "а" се одобряват собствениците на пчелини и животни.

Чл. 30. За участие в направлението по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "а" се одобрява целият блок на земеделското стопанство, когато кандидатът има сключен договор за контрол на биологичното производство с контролиращо лице и всички парцели в блока на земеделското стопанство са заявени с дейност "Биологично растениевъдство".

Чл. 31. (1) Земеделски стопани, които нямат сключен индивидуален договор с контролиращо лице, могат да бъдат одобрени за подпомагане по подмярка "Биологично земеделие" при положение, че приложат към заявленията по чл. 7, ал. 2:

1. договор с трето лице, което е сключило договор с контролиращо лице, и

2. договор между третото лице и контролиращото лице.

(2) Договорът по ал. 1, т. 1 се заверява от контролиращото лице.

Чл. 32. Не се одобряват за участие в мярка "Агроекологични плащания":

1. парцели, изцяло или частично попадащи на територията на резерватите, определени по реда на ЗЗТ, които фигурират в географските цифрови данни по чл. 5, ал. 1;

2. парцели, пчелни семейства и животни, за които в заявленията по чл. 7, ал. 2 е отбелязан грешен агроекологичен код;

3. пчелни семейства, животни или животински единици, които са по-малко на брой от определените съгласно чл. 39, ал. 1 и чл. 54, т. 1;

4. парцели, за които в заявление по чл. 7, ал. 2 е отбелязан повече от един агроекологичен код за дейност, свързана с плащания на площ;

5. цялото "Заявление за подпомагане", в което е заявено участие по направленията по чл. 2, ал. 1, т. 2, буква "в" и т. 4, буква "а" и е подадено след 30 март.

Глава шеста.

ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА АГРОЕКОЛОГИЧНИТЕ ДЕЙНОСТИ

Раздел I.

Общи изисквания

Чл. 33. Земеделските стопани, подпомагани по реда на тази наредба, водят дневник за извършваните дейности в земеделското стопанство.

Чл. 34. (1) При прехвърляне на стопанство, подпомагано по реда на тази наредба, приобретателят може да продължи извършването на агроекологичните дейности до края на петгодишния период, когато:

1. е регистриран в ИСАК;
2. отговаря на изискванията за подпомагане за съответната агроекологична дейност;
3. е преминал обучение по реда на чл. 20, ал. 1, в случай че прехвърлянето е извършено след втората година от поетото агроекологично задължение, или е доказал наличието на опит в извършването на дейността;
4. прехвърлителят и приобретателят подават пред областната разплащателна агенция (ОРА) по регистрация на прехвърлителя съвместна декларация по образец, одобрена от изпълнителния директор на ДФЗ - РА за прехвърляне на стопанството.

(2) Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция уведомява прехвърлителя и приобретателя за взетото решение в срок един месец от постъпване на декларацията в ОРА.

Чл. 35. Когато приобретателят не продължи извършването на агроекологичните дейности до края на петгодишния период, прехвърлителят възстановява финансовите средства, получени към момента на прехвърляне на стопанството.

Чл. 36. При прехвърляне на стопанство от едно подпомагано лице на друго приобретателят спазва всички изисквания на агроекологичните дейности, които е прилагал прехвърлителят.

Раздел II.

Биологично земеделие

Чл. 37. (1) Подпомаганите лица по подмярка "Биологично земеделие" са длъжни:

1. да спазват изискванията на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91 (ОВ, L 189 от 20.07.2007 г.) и Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008;
2. до 31 декември на годината, предхождаща кандидатстването, да са сключили договор с контролиращо лице за преминаване към и/или продължаване на управлението в съответствие с правилата за биологично производство;
3. за петгодишния период на подпомагане най-малко веднъж да са получили сертификат или писмено доказателство за съответствие на произведените от тях растителни или пчелни продукти с правилата на биологичното производство.

(2) Контролиращите лица изпращат информация на МЗХ до 15 октомври за резултата от извършените през текущата година проверки, които включват и парцелите, оставени под угар. Министерството на земеделието и храните предоставя информацията на ДФЗ - РА в срок до 1 ноември същата година.

(3) Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция изпраща на контролиращите лица до 30 август на текущата годината списъци с одобрените за подпомагане земеделски стопани, с които имат сключени договори.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.)

Чл. 38. (1) Кандидатите за подпомагане за дейността "Биологично растениевъдство" са длъжни да спазват правилата на биологичното производство на цялата площ на блока на земеделското стопанство, с който кандидатстват за подпомагане. В блока на земеделското стопанство могат да бъдат оставяни парцели в угар, за които има сключен договор с контролиращо лице.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.)

(3) Когато избраната дейност е биологично производство на култура, включена в приложение № 5, част А от Наредба № 1 от 27.05.1998 г. за фитосанитарен контрол (ДВ, бр. 82 от 1998 г.), подпомаганите лица се вписват в официалния регистър за фитосанитарен контрол, воден от съответната регионална служба за растителна защита.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) При създаване на нови посеви и насаждения от видовете, включени в приложение № 5, част А от Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол, подпомаганите лица разполагат с фитосанитарен (растителен) паспорт, издаден по реда на същата наредба.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.)

Чл. 39. (1) Кандидатите за подпомагане за дейността "Биологично пчеларство" отглеждат най-малко 20 пчелни семейства.

(2) В периода на изпълнение на агроекологичната дейност по ал. 1 подпомаганото лице отглежда всички пчелни семейства в стопанството по метода на биологичното производство.

(3) За петгодишния период на изпълнение на дейността подпомаганото лице не намалява броя на пчелните семейства под посочения в ал. 1, за които е поело задължение да извършва агроекологичната дейност.

(4) В случай че броят на пчелните семейства за текущата година е намален, агроекологичните плащания за същата година се изплащат за наличния брой пчелни семейства.

(5) При увеличаване на броя на пчелните семейства подпомаганото лице прилага към "Заявлението за плащане" анекс за увеличения брой пчелни семейства към договора, сключен с контролиращото лице.

Раздел III.

Управление на земеделски земи с висока природна стойност

Чл. 40. Агроекологичните дейности по подмярка "Управление на земеделски земи с висока природна стойност" се подпомагат за физически блокове съгласно заповедта по чл. 4, ал. 1.

Чл. 41. (1) При управлението на дейностите по направление "Възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност" подпомаганите лица спазват следните изисквания:

1. не използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на определените в приложение 1 и 2 на Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008;

2. не изграждат нови отводнителни системи;

3. не разорават затревените площи.

(2) Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез косене, спазват изискванията по ал. 1 и извършват:

1. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) първата коситба в равнинните райони от 15 юни до 15 юли, а в планинските райони съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват (ДВ, бр. 20 от 2008 г.) - в периода 30 юни до 15 август;

2. косенето ръчно или с косачки за бавно косене, като косят от центъра към периферията, а когато това не е възможно - от единия край към другия, като използват ниска скорост.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) В случаите по ал. 2, подпомаганите лица могат да извършват свободна паша на животни след последната коситба, с изключение на горските ливади, като спазват гъстота на животните до 1,5 ЖЕ/ха.

(4) Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез паша, спазват изискванията по ал. 1 и поддържат гъстота на животинските единици от 0,3 до 1,5 ЖЕ /ха.

Чл. 42. (1) При управлението на дейностите по направление "Възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност" подпомаганите лица спазват следните изисквания:

1. презасяват площите с тревни смески от местен произход, като използват семена от окосената растителност от съответния земеделски парцел, и

2. спазват изискванията по чл. 41, ал. 1.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез косене, спазват изискванията по ал. 1 и извършват дейностите по чл. 41, ал. 2 и ал. 3.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез паша, спазват изискванията по ал. 1 и поддържат гъстота на животинските единици в затревените площи съгласно чл. 41, ал. 4.

Чл. 43. Подпомаганите лица по чл. 41 и 42 посочват всяка година в заявленията по чл. 7, ал. 2 начина на поддържане на затревените площи - паша или косене, за всеки парцел в блока на земеделското стопанство. За участие се одобрява целият блок на земеделското стопанство, при положение че всички парцели в него се поддържат само с паша или само с косене.

Чл. 44. (1) При управлението на дейностите по направление "Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологични важни места", подпомаганите лица извършват една или комбинация от следните дейности:

1. оставят малки по размер, неразорани и незасети площи, с размери от 16 до 25 кв.м, в посевите с есенни култури (есенници), като на всеки 0,5 ха има по 2 участъка (4 участъка на хектар) с определените размери;

2. запазват стърнища в полетата, предназначени за засяване с пролетни култури;

3. оставят за петгодишен период на ротационен принцип от 10 до 20 % некултивирани и неразорани площи от общата площ на блока на земеделското стопанство, но не по-малко от 1 ха цялостни, нефрагментирани парчета земя, за период от две години в земеделски земи с интензивно монокултурно отглеждане, с по 1 м изорана свободна от растителност ивица по границите; ивиците по границите се разорават 2 - 3 пъти годишно, но не в периода от март до юли;

4. прибират реколтата след 31 юли в площи с гнезда на ливадния блатар (*Circus pygargus*), посочени в приложение № 2;

5. не използват пестициди, родентициди от второ поколение и минерални торове освен за локализирано третиране срещу инвазивни плевели; през март е допустима селективна употреба

на хербициди от групата на Флуазифоп-II-бутил за борба срещу инвазивни плевели.

(2) Комбинация от дейностите по ал. 1 е посочена в приложение № 1.

Раздел IV. Характеристики на ландшафта

Чл. 45. (1) Направление "Традиционно отглеждане на овощни градини" е агроекологична дейност, която се подпомага на територията на всички традиционни овощни градини на възраст повече от 25 г., които се управляват екстензивно, междуредията са затревени, плодовете не са предназначени за продажба и дърветата са разположени на разстояние не повече от 10 м едно от друго, с изключение на овощните видове орех и череша, за които разстоянието е не повече от 15 м едно от друго.

(2) При управлението на дейностите по ал. 1 подпомаганите лица са длъжни да:

1. опазват всички живи овощни дървета;
2. извършват редовна резитба на дърветата най-малко веднъж годишно;
3. поддържат тревното покритие чрез косене и/или паша;
4. не изгарят тревата или дървета в овощните градини;
5. опазват дърветата от увреждания, причинени от пасящите животни или техниката за косене;
6. допускат растителнозащитни мероприятия само в извънредни случаи на пряка заплаха от унищожаване на дърветата и след консултация със специалист по растителна защита;
7. не прилагат минерални торове или хербициди в затревените площи (в междуредията) на традиционната овощна градина.

(3) Към "Заявлението за подпомагане" се прилага удостоверение от Националната служба за съвети в земеделието по местонахождение на традиционните овощни градини, с което се удостоверява, че традиционната овощна градина отговаря на изискванията по ал. 1. В удостоверението се отбелязва намерението на кандидата за подпомагане да засажда определен брой млади дръвчета.

(4) Подпомаганите лица могат да засадят не повече от десет млади дръвчета на хектар за целия период на подпомагане, като за тях не получават допълнителни агроекологични плащания.

Раздел V. Опазване на почвите и водите

Чл. 46. За прилагане на агроекологични дейности по направление "Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите" се подпомагат кандидати, които стопанисват площи, в които отглеждат земеделски култури и върху които може да се прилага сеитбообращение.

Чл. 47. (1) При управление на дейностите по направление "Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите" подпомаганите лица са длъжни да:

1. осигурят вземането на почвени проби за извършване на агрохимичен анализ на почвата за всички площи, върху които ще се извършва сеитбообращение, през първата и петата година от прилагане на дейността;
2. подготвят и спазват петгодишен план на база на резултатите от агрохимичния анализ за минимум четириполно сеитбообращение и управление на хранителните вещества, който се заверява от дипломиран агроном;
3. поддържат растителна покривка през зимата на най-малко 50 % от цялата земеделска

площ в сеитбообращение, описана в плана по т. 2;

4. не разорават почвата преди 1 април.

(2) В плана по ал. 1, т. 2 се описват номерата на земеделските парцели със съответната култура за всяка година.

Чл. 48. (1) При управление на дейностите по направление "Контрол на почвената ерозия" подпомаганите лица прилагат една или комбинация от следните дейности:

1. създаване и поддържане на затревени буферни ивици с широчина от 4 до 8 м, отстоящи на разстояние 20 - 80 м една от друга, в зависимост от типа почва, наклона и други фактори, които да покриват между 10 и 30 % от обработваемата площ;

2. засяване на почвозащитни предкултури;

3. изграждане и поддържане на оттокоотвеждащи бразди, ориентирани перпендикулярно на склона и на разстояние от 20 до 40 м една от друга;

4. поясно редуване на културите; поясите се разполагат перпендикулярно на склона и са с широчина от 30 до 100 м с различни окопни култури, засадени по контурите;

5. превръщане на обработваеми земи в пасища, които да се управляват по екстензивен начин с не повече от 2 ЖЕ на хектар;

6. подобрителни мероприятия в пасищата, които включват: разчистване от камъни и/или подсяване на незатревени места и/или торене в пасищата;

7. в междуредия на лозя и овощни насаждения, разположени успоредно на склона, се създават оттокозадържащи бразди, ориентирани перпендикулярно на склона.

(2) Комбинация от дейностите по ал. 1 е посочена в приложение № 1.

(3) При подаване на "Заявление за подпомагане" земеделският стопанин представя петгодишен план за избраните дейности по ал. 1 за площите, за които кандидатства за подпомагане, който е заверен от дипломиран агроном.

(4) През втората година от поетото агроекологично задължение по ал. 1, т. 5 парцелите се декларират в "Заявлението за плащане" като "постоянно затревена площ", която се управлява по екстензивен начин с не повече от 2 ЖЕ на хектар.

(5) При извършване на дейности по ал. 1, т. 5 подпомаганите лица прилагат към "Заявлението за плащане", което подават през третата година, копие на скица с актуализиран начин на трайно ползване на земята, издадена от общинската служба по земеделие по местонахождение на имотите, съответно от Службата по геодезия, картография и кадастър.

Раздел VI.

Традиционно животновъдство

Чл. 49. (1) По направление "Опазване на застрашени от изчезване местни породи" се подпомага отглеждането на селскостопански животни съгласно приложение № 6.

(2) Породността на животните по ал. 1 се установява със зоотехнически сертификат или сертификат за произход за говеда, биволи, овце, кози и свине, а за еднокопитни животни - идентификационен документ (паспорт) за регистрирано еднокопитно, издадени съгласно Закона за животновъдството.

Чл. 50. При управлението на дейностите по направление "Опазване на застрашени от изчезване местни породи" подпомаганите лица са длъжни да:

1. (отм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.)

2. спазват развѐдната програма за съответната подпомагана порода;

3. водят регистър съгласно чл. 8, ал. 1, т. 1 от Наредба № 61 от 2006 г. за условията и

реда за идентификация на животните, регистрация на животновъдните обекти и достъпа до базата данни за идентифицираните животни и регистрираните обекти (ДВ, бр. 47 от 2006 г.);

4. представят писмено разрешение от съответната развъдна асоциация или от Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството за клане или продажба на всяко животно, подпомагано по реда на тази наредба;

5. отглеждат свинете съгласно изискванията на Наредба № 6 от 2007 г. за условията и реда за пасишно отглеждане на свине от източнобалканската порода и нейните кръстоски (ДВ, бр. 29 от 2007 г.);

6. спазват изискванията за хуманно отношение към животните съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност;

7. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) ползват постоянно затревени площи, като поддържат гъстота на животинските единици до 2 ЖЕ/ха за всички животински единици в стопанството с изключение на източнобалканска свиня.

Чл. 51. Земеделските стопани, подпомагани за извършване на дейности по направление "Опазване на застрашени от изчезване местни породи" на територията на горите и земите от горския фонд, прилагат към заявленията по чл. 7, ал. 2 копие от позволено за странични ползвания за паша, издадено съгласно чл. 100, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за горите (ДВ, бр. 41 от 1998 г.).

Чл. 52. (1) При загуба на животни, подпомагани по направление "Опазване на застрашени от изчезване местни породи", вследствие на клане, смърт или кражба, земеделските стопани представят в ДФЗ - РА до 30 септември или с подаването на заявлението на следващата година, ако събитието се е случило след този период, копие от документ, който удостоверява причината за загубата на животните, както следва:

1. при клане - становище за негодността на животното за използване за развъдна дейност от съответната развъдна организация или Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството;

2. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) при смърт от болест - документ от официален ветеринарен лекар (аутопсионен документ);

3. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) при смърт вследствие на нападение от хищници - документ, издаден от Държавно горско стопанство, директора на дирекция национален парк, в зависимост от това, кой стопанисва територията, на която се е случило нападението;

4. при кражба - протокол от съответното подразделение на Министерството на вътрешните работи.

(2) Намаляване на броя на подпомаганите животни се допуска само в случаите по ал. 1.

(3) Когато при загуба на животно земеделският стопанин представи в ДФЗ - РА документите по ал. 1, агроекологични плащания за същата година се изплащат за наличния брой животни.

(4) Когато при загуба на животно земеделският стопанин не представи в ДФЗ - РА документите по ал. 1, агроекологичните плащания се намаляват съгласно методиката по чл. 16.

Чл. 53. (1) По направление "Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)" кандидатите за подпомагане разполагат с годишно разрешително за паша на територията на националните паркове "Пирин" или "Централен Балкан", издадено съгласно чл. 50, т. 5 от Закона за защитените територии.

(2) Копие от разрешителното по ал. 1 се прилага всяка година през петгодишния период на подпомагане към заявленията по чл. 7, ал. 2.

Чл. 54. При управлението на дейностите по направление "Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)" подпомаганите лица са длъжни да:

1. изкарват на паша най-малко 50 овце или 10 говеда, или 10 коня, или при комбиниране на поне два вида от тях - не по-малко от 10 ЖЕ;
2. водят запис за загубите на животните и датите на извеждане и прибиране на животните от пасищата;
3. пасат животните на определените планински пасища най-малко 3 месеца от годината в периода май - октомври;
4. поддържат гъстота на ЖЕ/ха съгласно плана за управление на съответния парк;
5. представят при проверка на място ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване на животните.

Чл. 55. (1) Агроекологичните плащания се предоставят за единица площ чрез приравняването на 1 ЖЕ към 1 хектар.

(2) Когато броят на ЖЕ е по-малък от размера на площта в хектари, се предоставя агроекологично плащане, съответстващо на броя на ЖЕ.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.)

Чл. 56. (1) Подпомаганите лица по чл. 54, които притежават не по-малко от две работни кучета от каракачанската порода за опазване на овцете и говедата от нападение на хищници, получават агроекологични плащания съгласно чл. 13, ал. 7, т. 2.

(2) Работните кучета притежават родословен сертификат за произход, издаден от развъдна организация, призната от МЗХ, по реда на Закона за животновъдството, както и удостоверение от същата асоциация, че кучетата са работни.

(3) Броят на кучетата е пропорционален на общия брой овце или говеда, които трябва да бъдат охранявани. Две каракачански кучета охраняват стадо от 100 овце или 30 говеда, като за всеки допълнителни до 100 броя овце или до 30 броя говеда е необходимо по още едно куче.

Глава седма.

НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ ПРИ ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ПО ЧЛ. 7, АЛ. 2

Чл. 57. (1) За доказване на опит по чл. 20, ал. 1 кандидатите за подпомагане по мярка "Агроекологични плащания" представят в ДФЗ - РА копие на един от следните документи:

1. диплома, удостоверяваща преминат изпит по агроекология, или удостоверение за преминат курс, обучение или информационна дейност по агроекология, издадени от обучаваща институция;

2. уведомително писмо за извършено плащане по мярка 1.3 "Развитие на селскостопански дейности, целящи опазването на околната среда" от Националния план за развитие на земеделието и селските райони 2000 - 2006 г. по програма САПАРД;

3. сертификат или писмено доказателство за съответствие на произведените продукти с правилата на биологичното производство, издаден от контролиращо лице, получило разрешение съгласно чл. 18, ал. 1 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз.

(2) Копие на документите по ал. 1 се прилага към едно от заявленията по чл. 7, ал. 2 или се представя в срок до 30 септември на втората година от поемане на агроекологичното задължение.

(3) Кандидати за подпомагане по мярка "Агроекологични плащания" - юридически лица

или еднолични търговци, прилагат към "Заявлението за подпомагане" нотариално заверено пълномощно, с което изрично са упълномощили друго лице да управлява агроекологичните дейности. В този случай документът по ал. 1 е на името на упълномощеното лице.

Чл. 58. Кандидатите за подпомагане по мярка "Агроекологични плащания" прилагат следните документи:

1. по направление "Биологично растениевъдство:

а) копие на договор по чл. 37, ал. 1, т. 2 - към "Заявлението за подпомагане";

б) (отм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.)

в) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) копие на фитосанитарен (растителен) паспорт съгласно чл. 38, ал. 4 - към заявленията по чл. 7, ал. 2;

г) копие на удостоверение за регистрация съгласно чл. 38, ал. 3 - към заявленията по чл. 7, ал. 2;

д) копие на сертификат съгласно чл. 37, ал. 1, т. 3 - поне веднъж от поемане на агроекологичното задължение;

е) (отм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.)

2. по направление "Биологично пчеларство":

а) копие на договора по чл. 37, ал. 1, т. 2 - към "Заявлението за подпомагане";

б) копие на удостоверение за регистрация или пререгистрация на пчелина в регистъра на НВМС по образец, одобрен със заповед на генералния директор на НВМС - към заявленията по чл. 7, ал. 2;

в) таблица за описание на пчелина - към заявленията по чл. 7, ал. 2;

г) (отм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.)

3. по направления "Възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност" и "Възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност" - при ползване на наета земя в защитената територия - копие на годишно разрешително за паша или позволително за странични ползвания за паша или сено - към заявленията по чл. 7, ал. 2;

4. по направление "Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологични важни места":

а) копие на удостоверение за преминал курс на обучение за употребата на продукти за растителна защита от втора (ограничена) категория, издадено от НСРЗ - когато се предвижда използването на такива продукти през текущата година, или

б) копие на диплома за висше агрономическо образование или средно земеделско - растениевъден профил;

5. по направление "Традиционно отглеждане на овощни култури":

а) копие на удостоверение за преминал курс на обучение за употребата на ПРЗ от втора (ограничена) категория, издадено от НСРЗ - когато се предвижда използването на такива продукти през текущата година, или

б) копие на диплома за висше агрономическо образование или средно земеделско - растениевъден профил;

в) удостоверението по чл. 45, ал. 3 - към "Заявлението за подпомагане";

6. по направление "Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите":

а) документ за извършен агрохимичен анализ на почвата за площите - през първата година към "Заявлението за подпомагане" и през петата година най-късно до 30 септември;

б) петгодишен план за минимум четириполно сеитбообращение и управление на хранителните вещества на база на резултатите от извършения агрохимичен анализ, заверен от дипломиран агроном - към "Заявлението за подпомагане";

в) диплома за висше образование на агронома, заверил плана по буква "б" - към

"Заявлението за подпомагане";

7. по направление "Контрол на почвената ерозия":

а) петгодишен план с избраните противоерозионни дейности съгласно чл. 48, ал. 3 - към

"Заявлението за подпомагане";

б) диплома за висше образование на агронома, заверил плана по буква "а" - към

"Заявлението за подпомагане";

в) актуализирани скици на имотите съгласно чл. 48, ал. 5 - към "Заявлението за плащане", до третата година от поемане на агроекологичното задължение;

8. по направление "Опазване на застрашени от изчезване местни породи":

а) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) зоотехнически сертификат или сертификат за произход за говеда, биволи, овце, кози и свине, а за еднокопитните - идентификационен документ (паспорт) за регистрирано еднокопитно животно към "Заявлението за подпомагане", а в случаите на чл. 25 - към "Заявлението за плащане";

б) разрешение за пасищно отглеждане на източнобалканската свиня, издадено от кмета на съответната община (за земите извън горския фонд), а за земите от горския фонд - от държавното горско стопанство - към заявленията по чл. 7, ал. 2;

в) разрешително за странични ползвания (паша или сено), за земи и гори от горския фонд - към заявленията по чл. 7, ал. 2;

г) документ по чл. 52, ал. 1;

9. по направление "Традиционни практики за сезонна паша на животните (пасторализъм)":

а) годишно разрешително за паша съгласно чл. 53, ал. 1 - към заявленията по чл. 7, ал. 2;

б) родословните сертификати за произход на каракачанските кучета съгласно чл. 56, ал. 2 - всяка година;

в) удостоверение от Международната асоциация на каракачанските кучета, че кучетата са работни - всяка година.

Чл. 59. Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция, може да поиска от земеделските стопани, подпомагани по реда на тази наредба, всички необходими документи, свързани с изпълнението на поетите агроекологични задължения и предоставяне на агроекологични плащания. Документите се представят в срок до 15 работни дни от поискването им.

Глава осма.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Чл. 60. Кандидатите за подпомагане подават общо заявление за плащания на площ съгласно изискванията на Наредба № 5 от 2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за подпомагане на площ (ДВ, бр. 22 от 2009 г.).

Чл. 61. Първото подадено заявление за подпомагане по мярка "Агроекологични плащания" съгласно чл. 60 се счита и се отбелязва от кандидатите за подпомагане за "Заявление за подпомагане" и "Заявление за плащане".

Чл. 62. (1) "Заявление за подпомагане" по направления "Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологични важни места" и "Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвата и водите", се подава в периода от 1 март до 30 март на годината, за която се кандидатства за подпомагане. Когато 30 март е непристъпен

ден, срокът за подаване изтича в първия следващ работен ден.

(2) Когато земеделските стопани подадат "Заявление за подпомагане" след 30 март, в което е заявено участие по направленията от ал. 1, ДФЗ - РА не одобрява за участие цялото "Заявление за подпомагане".

(3) Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция, изпраща на кандидатите за подпомагане уведомителни писма за одобрените и неодобрените за участие площи, животни или пчелни семейства в мярка "Агроекологични плащания".

(4) Уведомителното писмо по ал. 1 се изпраща в срок до 3 месеца след крайната дата за промени в подадените заявления съгласно чл. 12, ал. 2 от Наредба № 5 от 2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за подпомагане на площ.

Чл. 63. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Земеделските стопани, които са поели да изпълняват агроекологични задължения за период от пет последователни години, подават "Заявление за подпомагане" в ДФЗ - РА, когато увеличат одобрените площи в случаите по чл. 24, ал. 4.

(2) Новото "Заявление за подпомагане" подлежи на проверки за одобрение от ДФЗ - РА с всички площи, животни и пчелни семейства, с които земеделският стопанин кандидатства, за да бъде регистрирано за участие по мярка "Агроекологични плащания". Когато ДФЗ - РА не одобри заявлението, земеделските стопани прилагат вече поетите агроекологични задължения до изтичане на срока по чл. 7, ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Земеделските стопани подават "Заявление за плащане" в ДФЗ - РА, когато намалят одобрената площ до размера по чл. 24, ал. 2.

(4) Земеделски стопани, чиито парцели, животни или пчелни семейства са одобрени за подпомагане по дадено направление, могат да заявят агроекологични дейности по ново направление, преди да е изтекъл периодът по чл. 7, ал. 1 за поетите агроекологични задължения, като подадат ново "Заявление за подпомагане". Заявените парцели, животни и пчелни семейства се одобряват за участие от ДФЗ - РА.

Чл. 64. (1) Извън случаите по чл. 62, ал. 1 кандидатите за подпомагане могат да правят промени в "Заявлението за подпомагане" и "Заявлението за плащане" по мярка "Агроекологични плащания" в срока по чл. 12, ал. 3 от Наредба № 5 от 2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за подпомагане на площ.

(2) Кандидатите за подпомагане могат да правят промени в заявленията за подпомагане по чл. 62, ал. 1 най-късно до 30 март.

Чл. 65. (1) Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция, одобрява, намалява или отказва изплащането на годишната финансова помощ след извършване на административни проверки и проверки на място за изпълнението на изискванията за подпомагане на агроекологичните дейности.

(2) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Проверката на място по ал. 1 се извършва в присъствието на кандидата или упълномощен негов представител или служител.

(3) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) При приключване на проверката на място служителят на ДФЗ - РА представя контролния лист с резултатите от проверката за подпис на кандидата или упълномощен негов представител или служител, който има право да напише в контролния лист обяснения и възражения по направените констатации.

(4) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) В случай, че кандидатът или упълномощен негов представител или служител не присъстват при проверката на място и са открити нередности, ДФЗ - РА информира кандидата, като му изпраща уведомително писмо заедно с копие от контролния лист.

(5) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) В срок до 14 дни от получаването на контролния лист за проверката на място кандидатът може да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на ДФЗ - РА."

(6) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция, писмено информира кандидатите за подпомагане за изплатената им финансова помощ всяка година.

Чл. 66. (1) Кандидатите за подпомагане прилагат към общото заявление за плащания на площ документите, посочени в чл. 57, ал. 3 и чл. 58.

(2) В случай на непълнота на заявените данни или при липса на някой от документите по ал. 1 ДФЗ - РА уведомява кандидата, който може да отстрани допуснатите непълноти в срока по чл. 12, ал. 3 от Наредба № 5 от 2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за подпомагане на площ.

Чл. 67. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) Земеделски стопани, които не са подали "Заявление за плащане", не получават агроекологични плащания за съответната година.

(2) Земеделски стопани, които не подадат "Заявление за плащане" за втора поредна година, възстановяват получената финансова помощ и се изключват от подпомагане по мярката "Агроекологични плащания".

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) "Правно основание за ползване" е и решение на общото събрание на населението по реда на глава четвърта от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление и протокол за разпределение на масивите за ползване по чл. 37в от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи.

2. "Животинска единица" е условна единица/коэффициент за приравняване на гъстотата (броя) на животни на единица фуражна площ, използвана за изхранването им. Броят на различните видове и категориите животни се превръщат в ЖЕ, както следва:

а) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) един кон над 6-месечна възраст, един бивол и едно говедо над двегодишна възраст се равнява на една ЖЕ;

б) (доп. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) говедо или бивол от 6 месеца до 2 години се равнява на 0,6 ЖЕ;

в) (доп. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) говедо или бивол до 6 месеца - 0,4 ЖЕ;

г) една овца или една коза се равнява на 0,15 ЖЕ;

д) една свиня за развъждане над 50 кг се равнява на 0,5 ЖЕ;

е) едно животно от други категории свине под 50 кг се равнява на 0,3 ЖЕ.

3. "Обучаваща институция" по смисъла на чл. 13, ал. 2 е:

а) (доп. - ДВ, бр. 70 от 2008 г.) обучаващи организации, извършващи дейност по Мярка № 111 "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.;

б) държавно или частно висше училище, създадено, акредитирано и регистрирано при условията и по реда на Закона за висшето образование;

в) публична или частна институция в системата на професионалното образование и обучение, която е професионално училище, професионална гимназия или професионален колеж, създадени и регистрирани в съответствие със Закона за народната просвета, или център за професионално обучение, създаден, лицензиран и регистриран в съответствие със Закона за професионалното образование и обучение;

г) чуждестранно лице, лицензирано и/или регистрирано в съответствие с националното законодателство в областта на професионалното обучение и квалификация;

д) институция, която притежава лиценз за професионално обучение, издаден от Националната агенция за професионално образование и обучение към Министерския съвет.

4. "Форсмажорни или изключителни обстоятелства" са:

а) смърт на подпомаганото лице;

б) дългосрочна професионална нетрудоспособност на подпомаганото лице;

в) отчуждаване на голяма част от стопанството, ако това не е могло да бъде предвидено в деня, в който е поет ангажиментът;

г) сериозно природно бедствие, което силно засяга земята на стопанството;

д) разрушаване на оборите в стопанството в резултат на инцидент;

е) епизоотична болест, засягаща всички или част от животните в стопанството.

5. "Тревни смеси от местен произход" са растителните покривки, естествено растящи в подпомаганите площи.

6. "Сеитбообращение" е научнообосновано последователно редуване на земеделските култури по време и място върху определена обработваема площ.

7. "Информационни дейности по агроекология" са дейности, които отговарят на изискванията по чл. 6 от Наредба № 23 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. (ДВ, бр. 69 от 2008 г.).

8. "Писмено доказателство" е документ, издаван от контролиращо лице на всеки производител или преработвател, който контролира и отговаря на изискванията на Регламент (ЕО) на Съвета № 834/2007 и на Регламент (ЕО) на Съвета № 889/2008 в областта на своята дейност. Писменото доказателство е изготвено съгласно образеца в приложение XII на Регламент (ЕО) на Съвета № 889/2008.

§ 2. Наредбата се издава за прилагане на чл. 36 (а) (iv) и 39 от Регламент на Съвета (ЕС) № 1698/2005 г., чл. 27 и т. 5.3.2.1.4 от Приложение II на Регламент на Комисията (ЕС) № 1974/2006 и Регламент на Комисията (ЕС) № 1975/2006 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони (обн., специално издание на ОВ, 2007 г., глава 03 - Земеделие, том 80).

Заклучителни разпоредби

§ 3. Агроекологичните дейности, които се подпомагат по Наредба № 113 от 2006 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за развитие на селскостопански дейности, целящи опазването на околната среда по Специалната предприсъединителна програма на Европейския съюз за развитие на земеделието и селските райони в Република България (САПАРД) до края на 2009 г., ще се подпомагат по ПРСР за 2007 - 2013 г. за остатъка от периода на петгодишния им договор.

§ 4. Земеделски производители, които са подали "Заявление за подпомагане" през 2008 г.

могат да приложат документи, доказващи опит по чл. 20, ал. 1, към "Заявлението за плащане" през третата година от поетото агроекологично задължение.

§ 5. През 2009 г. земеделските стопани, които кандидатстват за подпомагане по чл. 2, ал. 1, т. 2, буква "в" и т. 4, буква "а", могат да подават "Заявление за подпомагане" в срок до 30 април включително.

§ 6. Наредбата се издава на основание § 35, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители и отменя Наредба № 12 от 2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

§ 7. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 11 ОТ 2009 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЯРКА 214 "АГРОЕКОЛОГИЧНИ
ПЛАЩАНИЯ" ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА
ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.**

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 09.03.2010 Г.)

§ 23. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 24. За подадени заявления след 1 март 2009 г. одобрената площ за извършване на агроекологични дейности или направления по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "а", т. 2, 3, 4 и т. 5, буква "б" може да бъде намалена веднъж за целия петгодишен период до минус 10 %, като поне 90 % от площта се припокрива с одобрената със "Заявлението за подпомагане".

Приложение № 1 към чл. 8, ал. 1

Таблица за кодовете на агроекологични дейности и техните комбинации

Съкращение на дейността	Комбинация от дейности	Кратко описание на дейността	Код на дейност или комбинация за записване в съответната таблица
1	2	3	4
БЗ		За биологично растениевъдство - угар	АП00
БЗ 1		За биологично растениевъдство - постоянно затревени площи (ливади и пасища)	АП01
БЗ 2		За биологично растениевъдство - за полски култури, включително фуражни	АП02
БЗ 3		За биологично растениевъдство - трайни насаждения, лозя и маслодайна роза	АП03
БЗ 4		За биологично растениевъдство - зеленчукови култури,	

	включително култивирани гъби и картофи	АП04
БЗ 5	За биологично растениевъдство - ароматни и медицински растения	АП05
БЗП 1	За биологично растениевъдство в преход - постоянно затревени площи (ливади и пасища)	АП06
БЗП 2	За биологично растениевъдство в преход - за полски култури, включително фуражни	АП07
БЗП 3	За биологично растениевъдство в преход - трайни насаждения, лозя и маслодайна роза	АП08
БЗП 4	За биологично растениевъдство в преход - зеленчукови култури, включително култивирани гъби и картофи	АП09
БЗП 5	За биологично растениевъдство в преход - ароматни и медицински растения	АП10
БП 1	За отглеждане на пчелни семейства - за пчелно семейство, преминало периода на преход	АП11
БП 2	За отглеждане на пчелни семейства - за пчелно семейство в период на преход	АП12
ВПС 1	За възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност (ВПС) чрез косене	АПК13
ВПС 1	За възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност (ВПС) чрез паша	АПП13
ВПС 2	За възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност (ВПС) чрез косене	АПК14
ВПС 2	За възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност (ВПС) чрез паша	АПП14
ВПС 4.1	за оставяне на малки по размер, неразорани и незасети площи, с размери от 16 до 25 кв.м, в посевите с есенни култури (есенници), като на всеки 0,5 хектара има по 2 участъка (4 участъка на хектар) с определените по-горе размери	АП15
ВПС 4.2	За запазване на стърнища в полетата, предназначени за засяване с пролетни култури	АП16
ВПС 4.3	за оставяне за петгодишен период на ротационен принцип от 10 до 20 на сто некултивирани и неразорани площи от общата площ на блока на земеделското стопанство, но не по-малко от 1 ха цялостни, нефрагментирани парчета земя, за период от две години в земеделски земи с интензивно монокултурно отглеждане, с по 1 м изорана свободна от растителност ивица по границите; ивиците по границите се разорават 2 - 3 пъти годишно, но не в периода от март до юли	АП17
ВПС 4.4	за прибиране на реколтата след 31 юли в площи с гнезда на ливадния блатар (<i>Circus pygargus</i>)	АП18
ВПС 4.5	За неизползване на пестициди, родентициди от второ поколение и минерални торове освен за локализирано третиране срещу инвазивни плевели; през март е допустима селективна употреба на хербициди от групата	

		на Флуазифоп-П-бутил за борба срещу инвазивни плевели	АП19
Комб. 1	ВПС 4.1 ВПС 4.4	За изпълнение на комбинация от дейности със съкращение ВПС 4.1 и ВПС 4.4	АП20
Комб. 2	ВПС 4.1 ВПС 4.5	За изпълнение на комбинация от дейности със съкращение ВПС 4.1 и ВПС 4.5	АП21
Комб. 3	ВПС 4.2 ВПС 4.5	За изпълнение на комбинация от дейности със съкращение ВПС 4.2 и ВПС 4.5	АП22
ХЛЗ		За традиционно отглеждане на овощни култури	АП23
ПВ 1		За въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите	АП24
ПВ 2.1		За поясно редуване на културите	АП25
ПВ 2.2		За създаване на буферни ивици	АП26
ПВ 2.3		За изграждане на оттокоотвеждащи бразди	АП27
ПВ 2.4		За извършване на противоерозионни мероприятия в междуредия на лозя и овощни насаждения	АП28
ПВ 2.5		За превръщане на обработваеми земи в пасища	АП29
ПВ 2.6		За извършване на подобрителни мероприятия в пасищата	АП30
ПВ 2.7		За въвеждане на почвозащитни предкултури	АП31
Комб. 1	ПВ 2.1 ПВ 2.2	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1 и ПВ 2.2	АП32
Комб. 2	ПВ 2.1 ПВ 2.3	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1 и ПВ 2.3	АП33
Комб. 3	ПВ 2.1 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1 и ПВ 2.7	АП34
Комб. 4	ПВ 2.1 ПВ 2.2 ПВ 2.3	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1, ПВ 2.2 и ПВ 2.3	АП35
Комб. 5	ПВ 2.1 ПВ 2.2 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1, ПВ 2.2 и ПВ 2.7	АП36
Комб. 6	ПВ 2.1 ПВ 2.3 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1, ПВ 2.3 и ПВ 2.7	АП37
Комб. 7	ПВ 2.1 ПВ 2.2 ПВ 2.3 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1, ПВ 2.2, ПВ 2.3 и ПВ 2.7	АП38
Комб. 8	ПВ 2.2 ПВ 2.3	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.2 и ПВ 2.3	АП39
Комб. 9	ПВ 2.2 ПВ 2.4	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.2 и ПВ 2.4	АП40
Комб. 10	ПВ 2.2 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.2 и ПВ 2.7	АП41
Комб. 11	ПВ 2.2 ПВ 2.3	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.2, ПВ 2.3 и ПВ 2.4	АП42

ПВ 2.4

Комб. 12	ПВ 2.2 ПВ 2.3 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.2, ПВ 2.3 и ПВ 2.7	АП43
Комб. 13	ПВ 2.3 ПВ 2.4	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.3 и ПВ 2.4	АП44
Комб. 14	ПВ 2.3 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.3 и ПВ 2.7	АП45
Ж 1.1		За опазване на застрашени местни породи - говеда, коне и биволи	АП46
Ж 1.2		За опазване на застрашени местни породи - овце и кози	АП47
Ж 1.3		За опазване на застрашени местни породи - свине	АП48
Ж 2.1		Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) - стадо без каракачански кучета	АП49
Ж 2.2		Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) - стадо с каракачански кучета	АП50

Приложение № 2 към чл. 13, ал. 4, т. 3, буква "г"

Списък на общините в България, на територията на които в обработваеми земи със зърнени култури гнезди ливаден блатар (*Circus pygargus*)

Област	Община
1	2
Благоевград	Петрич
Бургас	Айтос Бургас Камено Карнобат Средец Сунгурларе
Враца	Козлодуй Мизия Хайредин
Добрич	Балчик Генерал Тошево Добрич-селска Каварна Крушари Шабла
Кюстендил	Бобошево Кочериново
Монтана	Вълчедръм
Пазарджик	Пазарджик
Перник	Брезник Трън
Пловдив	Асеновград Калояново

Марица
Първомай
Раковски
Садово
Стамболийски
Съединение

Разград	Исперих
Русе	Иваново
Силистра	Кайнарджа Силистра
Сливен	Котел Нова Загора Сливен Твърдица
София-област	Драгоман Сливница
Стара Загора	Братя Даскалови Гълъбово Опан Раднево Стара Загора Чирпан
Хасково	Димитровград Любимец Свиленград Симеоновград Стамболово Тополовград Харманли Хасково
Ямбол	Болярово Елхово Стралджа Тунджа

Приложение № 3 към чл. 14, ал. 1

Списък на областите и общините, чиито земи попадат в нитратно уязвимите зони

Дунавски район за басейново управление на водите

Област	Община
1	2
Търговище	Антоново, Опака, Попово
Видин	Белоградчик, Брегово, Видин, Ново село
Монтана	Бойчиновци, Брусарци, Вълчедръм, Лом, Чипровци, Монтана

Русе	Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Сливо поле, Ценово
Враца	Враца, Мездра, Роман, Хайредин
Габрово	Габрово, Дряново, Севлиево
Велико Търново	Горна Оряховица, Златарица, Павликени, Полски Тръмбеш, Свищов, Стражица, Сухиндол
Разград	Исперих, Кубрат, Лозница, Самуил, Цар Калоян
Силистра	Кайнарджа, Ситово
Ловеч	Летница, Ловеч, Троян, Угърчин
Плевен	Кнежа
София	София

Черноморски район за басейново управление на водите

Варна	Аврен, Аксаково, Долен чифлик, Дългопол, Провадия, Суворово
Шумен	Велики Преслав, Каспичан, Никола Козлево, Смядово
Добрич	Генерал Тошево, Добрич, Добрич-селска, Каварна, Крушари, Шабла
Бургас	Камено, Карнобат, Средец
Търговище	Търговище
Шумен	Шумен

Източнобеломорски район за басейново управление на водите

Пловдив	Асеновград, Брезово, Карлово, Марица, Перущица, Първомай, Раковски, Родопи, Садово, Хисаря
Ямбол	Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа
Стара Загора	Братя Даскалови, Опан, Стара Загора, Чирпан
Хасково	Димитровград, Тополовград, Хасково, Минерални бани, Симеоновград
Кърджали	Кърджали
Сливен	Нова Загора, Твърдица, Сливен
Пазарджик	Пазарджик, Стрелча

Приложение № 4 към чл. 14, ал. 1

Списък на областите и общините, чиито земи са застрашени от ерозия

Водна ерозия	
Област	Община
1	2

Благоевград	Банско, Белица, Благоевград, Гоце Делчев, Гърмен, Кресна, Петрич, Разлог, Сандански, Сатовча, Симитли, Струмяни, Хаджидимово
Бургас	Айтос, Бургас, Средец, Камено, Карнобат, Малко Търново, Царево, Несебър, Поморие, Руен, Созопол, Сунгурларе, Приморско
Варна	Аврен, Бяла, Ветрино, Девня, Дългопол, Провадия
Велико Търново	Велико Търново, Горна Оряховица, Елена, Златарица, Павликени, Полски Тръмбеш, Свищов, Стражица, Сухиндол
Видин	Белоградчик, Бойница, Видин, Грамада, Димово, Кула, Ружинци, Чупрене
Враца	Враца, Мездра, Роман
Габрово	Габрово, Дряново, Севлиево, Грявна
Добрич	Добрич, Балчик, Добрич-селска, Крушари, Гервел
Кърджали	Ардино, Джебел, Кирково, Крумовград, Кърджали, Момчилград, Черноочене
Кюстендил	Бобов дол, Бобошево, Кочериново, Кюстендил, Невестино, Рила, Сапарева баня, Дупница, Трекляно
Ловеч	Априлци, Летница, Ловеч, Луковит, Тетевен, Троян, Угърчин, Ябланица
Монтана	Берковица, Бойчиновци, Брусарци, Вършец, Георги Дамяново, Монтана, Чипровци
Пазарджик	Велинград, Лесичово, Панагюрище, Пещера, Стрелча
Перник	Брезник, Земен, Ковачевци, Перник, Радомир, Трън
Плевен	Никопол, Червен бряг, Плевен
Пловдив	Асеновград, Брезово, Калояново, Карлово, Родопи, Хисаря, Перушица
Разград	Завет, Исперих, Кубрат, Лозница, Разград, Самуил, Цар Калоян
Русе	Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Ценово
Силистра	Главиница, Ситово, Тутракан
Сливен	Котел, Нова Загора, Сливен, Твърдица
София	Ботевград, Годеч, Горна Малина, Драгоман, Елин Пелин, Ихтиман, Костенец, Костинброд, Правец, Самоков, Сливница, Златица, Пирдоп, Мирково, Челопеч
Стара Загора	Братя Даскалови, Гълъбово, Казанлък, Мъглиж, Павел баня, Стара Загора
Търговище	Антоново, Омуртаг, Опака, Попово, Търговище
Хасково	Ивайловград, Маджарово, Свиленград, Симеоновград, Стамболово, Тополовград, Хасково
Шумен	Венец, Върбица, Гара Хитрино, Велики Преслав, Смядово, Шумен
Ямбол	Болярово, Елхово, Стралджа

Ветрова ерозия

Бургас	Айтос, Средец, Камено, Карнобат, Царево, Поморие, Руен, Созопол, Сунгурларе
Варна	Аврен, Аксаково, Белослав, Ветрино, Вълчи дол, Долни чифлик, Провадия, Суворово
Велико Търново	Павликени, Полски Тръмбеш, Стражица
Враца	Борован, Криводол, Хайредин
Добрич	Балчик, Генерал Тошево, Добрич-селска, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла
Монтана	Вълчедръм, Медковец, Якимово
Плевен	Кнежа, Гулянци
Разград	Кубрат, Завет, Цар Калоян
Русе	Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Сливо поле
Силистра	Главиница, Кайнарджа, Дулово, Тутракан
Сливен	Котел, Сливен, Твърдица
Стара Загора	Гълъбово, Гурково, Мъглиж
Търговище	Омуртаг, Опака, Попово, Търговище
Хасково	Маджарово, Симеоновград, Харманли
Шумен	Венец, Каолиново, Нови пазар
Ямбол	Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа

Приложение № 5 към чл. 26, ал. 1, т. 2

Минимални изисквания по отношение на минералните торове и продуктите за растителна защита (ПРЗ)

1. В крайбрежните заливаеми ивици на реките не се складират ПРЗ и минерални торове.
2. Опаковки, специални облекла и оборудване, свързани с торенето, не се мият в реки, язовири и други повърхностни водни обекти.
3. Не се тори в пояс II на санитарно-охранителната зона [1] на водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване, в които съдържанието на нитрати е по-високо от 35 милиграма на литър.
4. Минералните торове се съхраняват и превозват при спазване на санитарно-хигиенните изисквания и на изискванията за пожарна и взривна безопасност по начин, който изключва увреждане на здравето на хората, животните и околната среда.
5. Земеделските производители водят на отчет употребените количества и видове минерални торове за всяко поле.
6. Земеделските производители водят дневник за проведените химични обработки и употребени торове, подобрители на почвата и биологично активни вещества за всяко поле по образец, одобрен от министъра на земеделието и горите.
7. Земеделските производители уведомяват регионалните служби за растителна защита (РСРЗ) преди извършване на растителнозащитни мероприятия с авиационна техника.
8. Техниката за растителна защита е преминала технически преглед пред регионалната служба на контролно-техническа инспекция (РСКТИ), което се удостоверява със служебна бележка от РСКТИ и талон за технически преглед.

9. Земеделските производители купуват ПРЗ от търговски фирми, притежаващи разрешение за търговия с продукти за растителна защита, като ползват списък на разрешените за предлагане на пазара и употреба продукти за растителна защита, регистрирани торове и подобрители на почвата за съответната година. Списъкът се издава от НСРЗ и може да бъде намерен в съответните РСРЗ по места, в интернет страниците на НСРЗ или на МЗХ.

10. Посевен и посадъчен материал, включен в приложение № 5, част А на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол (ДВ, бр. 82 от 1998 г.), не се използва, без да притежава фитосанитарен растителен паспорт или етикет/и, издаден/и от национална организация по растителна защита (НОРЗ) на страна - член на ЕС.

11. Земеделските производители на семена и посадъчен материал от видове, посочени в приложение № 5, част А на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол (ДВ, бр. 82 от 1998 г.), притежават удостоверение за регистрация в официалния регистър на РСРЗ по чл. 33, ал. 1 от същата наредба.

12. Земеделските производители използват предпазно работно облекло при извършване на растителнозащитни дейности.

13. Последното растителнозащитно мероприятие е извършено така, че е спазен карантинният срок на ПРЗ при прибирането на реколтата, което се отбелязва в дневник за проведените химични обработки и употребени торове, подобрители на почвата и биологично активни вещества.

14. Земеделските производители употребяват ПРЗ в зависимост от нивото на своята квалификация:

- продуктите за растителна защита от втора (ограничена) категория на употреба се прилагат от лица с висше агрономическо образование или със средно земеделско образование - растениевъден профил; в случай че земеделските производители нямат необходимото образование, те преминават курс на обучение и получават удостоверение за това;

- продуктите за растителна защита от трета (свободна) категория на употреба могат да се прилагат от лица, навършили 18 г.

Приложение № 6 към чл. 49, ал. 1

Списък на застрашените от изчезване местни породи

1. Българско сиво говедо. 2. Родопско късорого говедо. 3. Българска мурра. 4. Каракачанска овца. 5. Копривщенска овца. 6. Сакарска овца. 7. Медночервена шуменска овца. 8. Дъбенска овца. 9. Реплянска овца. 10. Тетевенска овца. 11. Западностаропланинска (Брезнишка) овца. 12. Софийска (Елинпелинска) овца. 13. Средностаропланинска овца. 14. Среднородопска овца. 15. Котленска овца. 16. Странджанска овца. 17. Местна карнобатска овца. 18. Местна старозагорска овца. 19. Свищовска овца. 20. Бяла маришка овца. 21. Вакла маришка овца. 22. Дългокосместа коза. 23. Каракачански кон. 24. Източнобългарски кон. 25. Дунавски кон. 26. Плевенски кон. 27. Източнобалканска свиня.